

DAVID REICH

KIM JESTEŚMY, SKĄD PRZYSZLIŚMY

KOPALNY DNA
I NOWA NAUKA O PRZESZŁOŚCI CZŁOWIEKA

NAPISALI O KSIĄŻCE

Prawdziwy naukowy thriller. Genomika i statystyka pozwalają pokazać, jak seks i walka o władzę kształtowały nasze dzieje. Te historie mogłyby wpędzić w kompleksy scenarzystów „Gry o tron” [...] Musimy na nowo nauczyć się mówić o genetycznych różnicach i podobieństwach między różnymi populacjami, a książka Reicha bez wątpienia jest ważnym wstępem do takiej dyskusji.

„Nature”

Dzięki kopalnemu DNA możemy na nowo napisać historię naszego gatunku (i neandertalczyków przy okazji). Genomy zmarłych przed tysiącami *Homo* przynoszą nam wciąż nowe niespodzianki. Książka *Kim jesteście, skąd przyszliśmy* ukazuje skalę tych zmian.

„The Atlantic”

W ciągu zaledwie pięciu lat badania nad kopalnym DNA całkowicie zmieniły nasze rozumienie prehistorii człowieka. Genetyk David Reich, jeden z pionierów tej nowej dyscypliny, jako pierwszy podjął się również opisanie tego, czego dzięki niej się dowiedzieliśmy.

Colin Renfrew, Disney Professor of Archeology Emeritus, University of Cambridge.

Reich pokazuje nam prehistorię i historię człowieka z zupełnie nowej perspektywy. I robi to doskonale.

Molly Przeworski, Professor of Biological Sciences, Columbia University

Świetnie napisane. Mnóstwo informacji i to z pierwszej ręki, bo od jednego z twórców tej nowej, rewolucyjnej dyscypliny. Nie mogłem oderwać się od lektury.

Robert Weinberg, Professor of Biology, Massachusetts Institute of Technology

Niewiele jest pytań tak zajmujących, jak to o pochodzenie ludzi. [...] Jeśli ktoś chce zrozumieć, co z nami działo się przez ostatnie sto tysięcy lat, nie znajdzie lepszego źródła.

Jared Diamond, „The New York Times Book Review”

Badania prowadzone w laboratorium Reicha zmieniły na zawsze nasze rozumienie prehistorii człowieka [...] On i jego współpracownicy w zupełnie nowym świetle ukazali proces zaludniania się naszej planety.

Carl Zimmer, „The New York Times”

Książka Reicha to świadectwo wyjątkowego momentu w dziejach nauki [...] Prawdziwa polityczna bomba.

„The Wall Street Journal”

W książce *Kim jesteście, skąd przyszliśmy. Kopalny DNA i nowa nauka o przeszłości człowieka* David Reich przedstawia nam kamień z Rosetty XXI wieku – analizy kopalnego DNA, które o naszej historii pozwalają dowiedzieć się o wiele więcej niż radiodatowanie węglowe. Na tych czterystu stronach czytelnicy znajdą opisy wielu nowych odkryć, które przeczą naszym długo żywionym przekonaniom.

„The National Review”

Nie przypadkiem „The New York Times” poświęcił tej książce wstępniak i zatytułował go *Jak genetyka zmienia nasze rozumienie rasy* [...] To książka dla niektórych kontrowersyjna, ale wspaniała i fascynująca.

„India Today”

Prowadzone w ostatnich latach badania kopalnego DNA każą nam na nowo napisać historię człowieka (i neandertalczyka). Ta książka to prawdziwy granat wrzucony do naukowego ogródka.

„The Atlantic”

W tej wyczerpującej ale i prowokującej książce David Reich wraca do fundamentalnych pytań o nasze pochodzenie i przyszłość, a korzysta przy tym z potężnych narzędzi genetyki populacyjnej. Co oznacza dziś termin „rasa”? Jak różni i jak podobni do siebie jesteśmy? Czym jest tożsamość? Książka Reicha otwiera oczy na wiele kwestii, ale stawia nas też przez bardzo trudnymi pytaniami. Sam kilka razy musiałem przerwać lekturę, by spokojnie zastanowić się nad tym, czego właśnie się dowiedziałem. Wybitna i ważna książka.

Siddhartha Mukherjee, laureat Pulitzera, autor *Cesarza wszechchorób*.

Książkę Reicha czyta się jak frontowe zapiski uczestnika „rewolucji kopalnego DNA”. Jesteśmy dzięki niemu świadkami, jak dosłownie na naszych oczach następuje wielka transformacja naukowego obrazu historii człowieka.

Anne Wojcicki, CEO i współzałożyciel 23andMe

W ciągu zaledwie pięciu lat badania nad kopalnym DNA zasadniczo zmieniły nasze rozumienie prehistorii człowieka. Genetyk David Reich jest jednym z pionierów tej nowej dyscypliny, dzięki czemu z najbardziej kompetentnego źródła dowiadujemy się, jak migracje ukształtowały nasz współczesny świat.

Colin Renfrew, Disney Professor of Archeology Emeritus, University of Cambridge

Świetnie napisane, czyta się jak kryminał [...] Prawdziwa opowieść o tym, jak krzyżowały się ludzkie populacje i jak bardzo oraz często nasze naukowe intuicje są błędne.

prof. Henry Louis Gates Jr., Harvard University

Reich wyjaśnia nam, jak i skąd ludzie trafili w niemal każdy zakątek naszej planety. Taka opowieść stała się możliwa dopiero, gdy on sam i jeszcze kilku uczonych odkryli, jak odczytywać informacje zawarte w kopalnym DNA. Lektura tej książki każe zupełnie inaczej spojrzeć na kwestię ras i genetycznego dziedzictwa.

prof. Daniel E. Lieberman, Harvard University,
autor *The Story of the Human Body: Evolution, Health, and Disease*.

David Reich umiejętnie posługuje się tak potężnym narzędziem jak badania całogenomowe, by ukazać nam złożoność ludzkiej historii i znaczenie migracji w życiu naszego gatunku. Dane, które udało mu się zebrać, pokazują jednoznacznie, jak wąska granica oddziela czasem rasistów i ksenofobów od lewicowych ideologów. Jedni i drudzy nie lubią faktów. Jakkolwiek niektóre tezy Reicha mogą wydawać się kontrowersyjne, to bez wątpienia jego książka stanowi dobry punkt wyjścia do poważnej dyskusji nad tym, co badania nad genomem mówią o różnicowaniu i zmienności ludzkich populacji.

sir Venki Ramakrishnan, laureat Nagrody Nobla, prezydent Royal Society

Nie sposób przecenić znaczenia tej książki.

„Sunday Times”

O AUTORZE

Profesor David Reich pracuje na Wydziale Genetyki Harvard Medical School oraz w Howard Hughes Medical Institute. Jest pionierem wykorzystania analiz kopalnego DNA do badań nad historią naszego gatunku. W roku 2015 „Nature” zaliczyła go do grona „10 people who matter” [10 ludzi, którzy coś znaczą we współczesnej nauce], uznając, że to jego zasługą było przekształcenie metod analizy kopalnego DNA „z niszej procedury w proces przemysłowy”. Jest laureatem licznych nagród i wyróżnień w tym między innymi Newcomb Cleveland Prize od American Association for the Advancement of Science oraz Dan David Prize in the Archaeological and Natural Sciences (2017) za odkrycie krzyżowania się neandertalczyków i ludzi współczesnych i szczegółowe analizy genetycznych konsekwencji tego faktu.

PATRONAT MEDIALNY

„Focus” i TOK FM